

Kommunen kunde falde paa at bygge Stoler en masse, fordi den kunde faae 3 pCt. Laan til Hjælp til et saadant Foretagende. Forresten er det heller ikke Tanken med disse Laan, at de skulle ydes til Kommunerne til Opførelse af en enkelt Bygning, det er dog til Gjennemførelse af Foretagender i sin Helhed, at saadanne Laan skulle ydes. Jeg kan derfor slet ikke forstaa den Indvending, og jeg synes, man maa sige, at det er en lidt skjæv Betragtning af Forholdene. Skulde man forøvrigt have saa Meget imod det, er jo Intet lettere end at slette denne Passus ud, men jeg vilde ikke finde det heldigt.

Hvad § 2 angaar, som handler om Laan til Foreninger, da har jeg hørt den Indvending, at dog vil være lidt sært at laane Foreninger Penge til 3 pCt., naar der staar, at Foreningens Medlemmer ikke maa tage mere end 4 pCt. Jeg veed ikke, om jeg gengiver Tanken rigtigt, men Tanken maa vel være, at naar man kan laane til 3 pCt. og faae 4 pCt., bliver man for velstillet. Det synes mig imidlertid ligeledes en Feiltagelse. Hvad er det, som Foreningens Medlemmer skal have 4 pCt. af? Det er naturligvis, og det staar der ogsaa udtrykkelig, den Kapital, som Foreningens Medlemmer eie, men ikke af den, Foreningen laaner. Det er ikke saa, at de kunne laane 100,000 Kroner af Staten, give 3 pCt. deraf og tage 4 pCt., nei, det er den af Foreningens Medlemmer indskudte Kapital, der sigtes til. Selve Bestemmelsen er ordret taget andetstedsfra, idet der er hjemlet Skattefrihed for den Slags Foreninger, som kun yde sine Medlemmer 4 pCt., og det kan ikke kaldes ubilligt. Vil man sige, at det er dog sært, at Foreningens Medlemmer kunne faae 4 pCt., og Staten kun 3 pCt., ville vistnok de fleste strax indrømme, at det er der ikke det mindste Betydelige ved. Staten skal have Sikkerhed for, at den faar 3 pCt. af de Penge, den yder, men hvilken Sikkerhed faar Foreningens Medlemmer? Selv om de kan faae $\frac{3}{4}$ eller maaste mere til Laans af Finantsministeren, saa bliver der dog $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{5}$ tilbage, som Foreningens Medlemmer selv skulle staffe til Bet. og dem have de ikke Spor af Sikkerhed for. De Folk, som interessere sig for paa den Maade at indskyde Kapitaler, gjøre ikke Regning paa at faae store Renter, og de 4 pCt. er vistnok undertiden høist illusoriske. Det vilde ikke staa, om der stod 3 pCt. eller slet ingen Procent, men jeg synes dog, at det var i høieste Grad ubilligt. — Jeg vil endnu til Forklaring af Lovforslaget efter vore Tanker kun tilføje, at naar der staar: mod behørig Sikkerhed, er det naturligvis i hvert enkelt Tilfælde Finantsministeren, som har at under-

søge, om han finder Sikkerheden behørig. Der staar ikke, at han skal have Sikkerhed som for Umyndiges Midler, hvad der jo ogsaa let vilde gjøre Lovforslaget betydningstøst, men blot behørig Sikkerhed. Er det Kommuner, der laane, har han i Reglen Kommunen til behørig Sikkerhed, er det private Folk, maa han se, hvad han mener, at han tør laane ud uden at komme helt bort fra Sikkerheden. Nogen Sikkerhed bør han have, hvilken der er behørig, afsjær han selv.

Jeg kommer saa til at gjøre et Par Bemærkninger allerede nu om Mindretallets Forslag, som gaar ud paa, at Lovforslaget skal forkastes. Det forekommer mig, at Mindretallet mere har havt det Lovforslag for Øie, som kom fra Folkethinget, end det Forslag, som i Diebliffet foreligger, og det har derfor i sin Motivering egentlig talt nærmest holdt sig til det tidligere foreliggende Forslag. Jeg finder ikke, at man med Mindretallet kan sige, at det vil blive saa overordentlig ubehydeligt, hvad der ydes her, men det bliver jo altid en Skjønssag. Naar det siges i Anledning af vort Forslag, at der staar 2,000 Smaaleiligheder ledige, og at deres Tal ikke yderligere bør forøges, saa fører vort Forslag ikke til nogen Forøgelse af Smaaleiligheder. Vort Forslag vil, hvis det faar praktisk Betydning, føre til, at en Mængde Smaaleiligheder tilintetgjøres, og at der i Stedet for opføres nogle andre, men vistnok i mindre Antal end dem, der komme til at forsvinde, det vil altsaa snarere føre til Formindsfelse af Smaaleiligheder. Det er derfor ikke rigtigt, naar det siges, at Arbejderne ved Forslaget blive tvungne ud i Yderanterne, jeg har allerede fremhævet, at der er gjort, hvad der kan gjøres, for at bidrage til, at de ikke blive tvungne ud i Yderanterne, men kunne blive herinde i Byen. — Naar det endelig siges, at man, saa at sige, paatvinger Kommunalbestyrelserne Penge, som egentlig Ingen har ønsket at modtage, er det ogsaa en Misforstaaelse. Vi have netop været høist omhyggelige for at undgaa, at der skulde øves nogen Tvang mod Kommunalbestyrelserne til at modtage disse Laan. Jeg skal strax komme ind paa, hvad der forresten fremgaar af Forslaget selv, at Kommunalbestyrelserne ikke ere tvungne til at gjøre Nogetsomhelst, naar de ikke synes om det. — Naar det dernæst fra Mindretallets Side er indvendt imod vort Lovforslag, at det er principstridigt at yde Laan i dette Diemed, og at vort Forslag ikke vil faae reel Betydning, og da først det Principstridige skulde bestaa i, at Staten yder Hjælp til Ting, som det i og for sig var